

סוכה כב: (משנה) עד כד: (משנה)

ביאורים

גולל: מי שנוגע בגולל טמא שבעה ימים. יש מפרשים שגולל זהו הכיסוי של ארון המת, ויש מפרשים שגולל זהו אבן של מצבה שנותנים לשם סימן על הקבר לאחר שקברו את המת וסתמו את הקבר.

כשעומדת ברוח המצויה בים:
כשלא עומדת ברוח המצויה בים - אבל עומדת ברוח המצויה ביבשה: ר"ג: פסולה. (סוכה - דירת קבע)
 ר"ע: כשרה. (סוכה - דירת עראי)
כשלא עומדת אפילו ברוח המצויה ביבשה:
 פסולה. (לפי כולם).
 כשרה (לפי כולם).

משנה

המשנה שמכשירה סוברת **כר' עקיבא** - ולא כר' גמליאל שפוסל.

המשנה שמכשירה סוברת **כר' מאיר** - ולא כר' יהודה שפוסל.

סוכה על עגלה/ספינה:
 כשרה ועולין לה ביו"ט.
סוכה על אילן/גמל:
 כשרה ואין עולין לה ביו"ט.
 (גזרה שמא יתלוש/יחתוך זמורה).
סוכה שחלקה על אילן: (ראה מח' רש"י ותוס')
 אם יכולה לעמוד אף ללא האילן - עולין לה ביו"ט.

טעמו של ר"י: צריך "סוכה הראויה לשבעה" (ולסוכה זו אין עולין ביו"ט!)
טעמו של ר"מ: סוכה זו ראויה לשבעה מהתורה (רק מגזירת חכמים לא עולין לה ביו"ט)

ברייתא

סוכה שבהמה משמשת לה כדופן:
 ר' מאיר: פסולה.
 ר' יהודה: כשרה.

הטעם של ר' מאיר

1. **אביי:** שמא **תמות**. (וגם שמא תברח)
2. **ר' זירא:** שמא **תברח**. (מיתה לא מצויה ואין לחשוש ממנה)

דחיית טעמים 1-2: לפי טעמים אלו מהתורה זה נחשב מחיצה (ורק חכמים גזרו) - אז מדוע לר' מאיר אינו מטמא משום גולל?

3. **רב אחא בר יעקב א':** מחיצה שעומדת ע"י רוח אינה מחיצה.
4. **רב אחא בר יעקב א':** מחיצה שאינה עשויה בידי אדם אינה מחיצה.

ההבדל בין 1 ל-2:
 בהמה קשורה (אם תמות אז גובה הדופן ירד מתחת ל' טפחים)

ההבדל בין 3 ל-4:
 מחיצה באמצעות נוד תפוח (עומדת ע"י רוח אבל עשויה בידי אדם)

לפי ר' יהודה לא ניתן להתנות שיעשר כשיגיע לביתו כיוון שאין ברירה (הכרעה למפרע).

ר"מ לא חושש לכך שכד יישבר כיוון שניתן לסמור על שומר (ולכן ניתן להתנות שיעשר כשיגיע לביתו).

אבי:
ר' מאיר: חושש למיתה.
ר' יהודה: לא חושש למיתה.

למרות שר"י לא חושש למיתה הוא מצריך שיתקינו לכהן גדול אשה נוספת ביו"כ כיוון שבקדשים מחמירים יותר ממה שצריך (מעלה עשו בקדשים)

לכן

סוכה שבהמה משמשת לה כדופן:
 ר"י: כשרה. (לא חושש למיתה)
 ר"מ: פסולה. (חושש למיתה)

אשה שבעלה הכהן הלך למדינת הים:
 ר"י: אוכלת בתרומה. (לא חושש למיתה)

אשת כהן שקיבלה גט שיחול שעה לפני מיתת בעלה:
 ר"מ: אסורה מיד בתרומה. (חושש למיתה)

המשך הברייתא

דבר שיש בו רוח חיים - אינו משמש כ
 ר"מ: דופן לסוכה.
 לחי למבוי.
 פסי ביראות.
 גולל לקבר. (אין לו דין גולל שמטמא)
 ריה"ג: פסול גם לגיטי נשים.

מקור הדין של ריה"ג:
 כלל (וכתב), פרט ("ספר"), וכלל ("ונתן בידה") - אין לך אלא כעין הפרט [דבר שאין בו רוח חיים ואינו אוכל].

תגובת ריה"ג:
 דין זה (שמתגרשת רק בגט) נלמד מ - "ספר כריתות".

תגובת ריה"ג:
 לומד דין זה (שהגט צריך להיות כורת) מכך שכתוב "כריתות" ולא רק "כרת".

תגובת חכמים:
 (שחולקים על ריה"ג):
 מ - "ספר" אין ללמוד כלום,
 מ - "וכתב" לומדים שאשה מתגרשת רק בגט (כתיבה).

תגובת חכמים:
 מ"כריתות" לומדים שהגט צריך להיות כורת בינו לבניה (ללא הגבלת תנאים תמידיים).

תגובת חכמים:
 לא לומדים כלום מכך שכתוב "כריתות" ולא "כרת".